

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D. T. P.**, so sídlom v N., IČO : X., zastúpeného JUDr. T. P., advokátom, so sídlom v B., proti žalovanému **Mgr. B. K.**, so sídlom v N., IČO : X., **o zaplatenie 4.147,58 € (124.950,- Sk) s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 258/2006, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 23. apríla 2008 sp. zn. 5 Co 154/2007, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Nitre z 23. apríla 2008 sp. zn. 5 Co 154/2007 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom zo 6. marca 2007 č. k. 9 C 258/2006 – 70 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.147,58 € (124.950,-Sk) so 7 % úrokom z omeškania z 1.382,53 € (41.650,- Sk) od 26.04.2006 do zaplatenia, so 7 % úrokom z omeškania z 1.382,53 € (41.650,- Sk) od 26.05.2006 do zaplatenia, s 8 % úrokom z omeškania z 1.382,53 € (41.650,- Sk) od 26.06.2006 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. O práve na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 875,60 € (26.378,- Sk). Rozhodnutie vo veci samej odôvodnil ustanovením § 720 Občianskeho zákonníka a ustanoveniami § 7, 10 a 12 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov a vecne tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynul záver, že žalovaný si nesplnil povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy o nájme nebytových priestorov, pretože nezaplatil nájomné za žalobcom mu prenajaté nebytové priestory za obdobie od 01.04.2006 do 30.06.2006. K uvedenému záveru dospel na základe skutočností, že medzi účastníkmi konania bola dňa 01.12.2005 uzavretá zmluva o prenájme nebytových priestorov na dobu neurčitú, s trojmesačnou

výpovednou lehotou bez uvedenia výpovedného dôvodu a výškou mesačného nájomného 1.161,79 € (35.000,- Sk) s DPH a splatnosťou nájomného do 25. dňa príslušného mesiaca. Žalovaný dal žalobcovi výpoveď dňa 30.03.2006 a trojmesačná výpovedná doba uplynula 30.06.2006, za ktoré obdobie žalovaný nezaplatil nájomné dohodnuté v predmetnej zmluve. Irelevantnou považoval obranu žalovaného, že za uvedené rozhodné obdobie prenajaté priestory neužíval, pretože túto skutočnosť nepovažoval dôvodom zbavujúcim žalovaného povinnosti platiť nájomné za tieto priestory. Prisúdenie príslušenstva, úrokov z omeškania, odôvodnil ustanovením § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka od splatnosti jednotlivých mesačných nájomných od 26. dňa príslušného mesiaca. Rozhodnutie o práve na náhradu trov konania odôvodnil úspešnosťou žalobcu v konaní v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a výšku náhrady trov ustanovením § 151 ods. 3 O. s. p. titulom zaplataenia súdneho poplatku za návrh na začatie konania a jeho právneho zastupovania advokátom.

Krajský súd v Nitre, konajúci o odvolaní žalovaného, rozhodol rozsudkom z 23. apríla 2008 sp. zn. 5 Co 154/2007, ktorým rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej v zmysle § 220 O. s. p. zmenil tak, že žalobu zamietol. O práve na náhradu trov konania rozhodol tak, že žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Zmluvu o prenájme nebytových priestorov z 01.12.2005 posúdil neplatnou, pretože z hľadiska špecifikácie predmetu nájomnej zmluvy nezodpovedá ustanoveniu § 3 zákona č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov a § 37 Občianskeho zákonníka, nakoľko predmet nájmu v zmluve nie je dostatočne určitým, nakoľko neobsahuje bližšiu charakteristiku týchto nebytových priestorov ich výmerou, pričom žalovanému bola prenajatá len časť nebytových priestorov uvedených v zmluve. Uvedený nedostatok podľa odvolacieho súdu nemožno odstrániť ani výkladom. Keďže žalobca si uplatnil petitom žaloby zaplataenie nájomného z neplatnej zmluvy, žalovaný nemohol dať žalobcovi z nej výpoveď a žalobca nemá právo na zaplataenie nájomného za výpovednú dobu. Vyslovil názor, že vzhľadom k dvojinštančnosti súdneho konania priznanie bezdôvodného obohatenia neprichádza do úvahy. O práve na náhradu trov konania rozhodol v zmysle § 224 ods. 2 O. s. p. podľa § 142 ods. 1 O. s. p. vzhľadom na úspech žalovaného v konaní, ktorý nežiadal priznať náhradu trov konania.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca. Prípustnosť dovolania vyvodzoval zo skutočnosti, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa. Dôvodnosť

odôvodnil ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko odvolací súd mu odňal možnosť konať pred súdom tým, že vec posúdil právne odlišne než súd prvého stupňa bez vykonania akéhokoľvek dokazovania, resp. zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa a vrátenia veci tomuto súdu na ďalšie konanie. Dôvodnosť dovolania odôvodnil tiež ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., pretože rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Odvolací súd bez vykonania dokazovania právne posúdil zmluvu o prenájme nebytových priestorov uzavretú účastníkmi konania neplatnou pre jej neurčitost' vo vymedzení predmetu nájmu. Podľa dovolateľa, pokiaľ by bolo vykonané dokazovanie k otázke platnosti zmluvy, nepochybne by odvolací súd dospel k záveru, že prenajatý nebytový priestor bol určitým predmetom zmluvy o nájme, nakoľko obaja účastníci zmluvy vedeli, ktorý nebytový priestor je predmetom nájmu. Napokon nemožno súhlasiť s právnym názorom odvolacieho súdu, že žalobca nemá právo na bezdôvodné obohatenie v prípade neplatnej zmluvy o nájme nebytového priestoru, nakoľko žalovaný predmetný nebytový priestor užíval ešte polovicu výpovednej doby a vo zvyšku v nej mal uskladnený inventár.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O. s. p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu nie je správny.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočností tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 písm. a/ až g/ O. s. p. a proti rozsudku odvolacieho súdu je prípustné aj v prípadoch uvedených v ustanovení § 238 O. s. p.

V danej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený

rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej a v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. dovolanie proti meniacemu rozsudku je prípustné.

V zmysle § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a c) rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia; obligatórne sa zaoberá len vadami konania vymedzenými v § 237 O. s. p. a inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní.

Ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa (§ 211 ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 220 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 219), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1).

Podľa § 213 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil súd prvého stupňa s výnimkami ustanovenými v odsekoch 2 až 7. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O. s. p.).

Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že predpokladom toho, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa, ak má za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, je opakovanie

dokazovania v potrebnom rozsahu odvolacím súdom. Podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je skutočnosť, že odvolací súd sám opakuje v potrebnom rozsahu dokazovanie alebo dokazovanie doplní, na základe ktorého dospeje ku skutkovému stavu odlišnému od skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom, tvoriacemu podklad pre rozhodnutie v danej veci.

Podľa § 122 ods. 1 O. s. p. súd vykonáva dokazovanie na pojednávaní, ak neboli splnené podmienky na vydanie rozhodnutia bez ústneho pojednávania.

Z ustanovenia § 125 O. s. p. vyplýva, že za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov, fyzických osôb a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov. Pokiaľ nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

Z obsahu zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom z 23. apríla 2008, na ktorom bolo aj meritórne rozhodnuté vyplýva, že krajský súd na odvolacom pojednávaní žiadne dokazovanie nevykonal. Umožnil iba, aby sa vyjadrili právni zástupcovia účastníkov konania, a žalobca sa vyjadril k časovému využívaniu predmetných nebytových priestorov žalovaným a k funkčnosti týchto priestorov a žalovaný sa vyjadril tiež k funkčnosti predmetných nebytových priestorov. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa odvolací súd vyvodil odlišné skutkové závery a na ich základe dospel aj k iným právnym záverom bez toho, aby vo veci v potrebnom rozsahu dokazovanie opakovoval alebo doplnil.

Ak sa však odvolací súd chcel odchýliť od skutkových zistení súdu prvého stupňa na základe bezprostredne pred ním vykonaných dôkazov, mal dokazovanie v zmysle § 213 ods. 3 O. s. p. sám v potrebnom rozsahu opakovať a zadovážiť si tak rovnocenný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O. s. p. Len takýto postup je aj v súlade so zásadou priamosti a ústnosti občianskoprávneho konania, ktoré zásady zostali zachované aj po účinnosti novely Občianskeho súdneho poriadku vykonanej zákonom č. 341/2005 Z. z., ako aj jeho ďalších noviel. Je neprípustné, aby odvolací súd ku svojim odlišným skutkovým zisteniam, vedúcim k záveru o neopodstatnenosti žaloby, dospel iba na základe prehodnotenia dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa. Za opakovanie dokazovania nemožno považovať procesné prednesy zástupcov účastníkov v odvolacom konaní. Ani správa o doterajšom priebehu konania podaná predsedom

senátu alebo povereným členom senátu, ktorá povinnosť vyplýva odvolaciemu súdu z ustanovenia § 215 O. s. p., nie je zopakovaním dokazovania v zmysle § 122 a nasledujúcich O. s. p., navyše krajský súd prehodnotil dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa a z takto prehodnoteného dokazovania vyvodil záver o nedôvodnosti žaloby.

Keďže odvolací súd si v predmetnej veci nežadovánil rovnocenný zákonný procesný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov v zmysle § 132 O. s. p., jeho skutkové a na ne nadväzujúce právne závery sú preto zatiaľ predčasné a dovolaciemu súdu neprislúcha v súčasnom štádiu konania oprávnenie na ich hodnotenie.

Z uvedeného vyplýva záver, že konanie odvolacieho súdu je postihnuté inou vadou, majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.). Takáto vada sama osebe zakladá povinnosť dovolaciemu súdu, aby na ňu prihliadol, i keď by výslovne nebola uplatnená ako dôvod prípustného dovolania (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil, keďže konanie jeho vydaniu predchádzajúce je postihnuté inou vadou majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.) a vec odvolaciemu súdu vrátil na ďalšie konanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 1 a 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 tretia veta O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. apríla 2009

JUDr. Martin Vladi k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

